31992R3769

L 383/17 *EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA* 29.12.1992

KOMISJONI MÄÄRUS (EMÜ) nr 3769/92, 21. detsember 1992, millega rakendatakse ja muudetakse määrust (EMÜ) nr 3677/90, millega kehtestatakse meetmed, et tõkestada narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseaduslikuks valmistamiseks kasutatavate ainete levikut

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 13. detsembri 1990. aasta määrust (EMÜ) nr 3677/90, (1) millega kehtestatakse meetmed, et tõkestada narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseaduslikuks valmistamiseks kasutatavate ainete levikut (viimati muudetud määrusega (EMÜ) nr 900/92), (2) eriti selle artikli 10 lõiget 3,

ning arvestades, et:

tuleb kehtestada määruse (EMÜ) nr 3677/90, edaspidi "algmääruse" rakenduseeskirjad;

algmääruse artikli 2a lõike 2 kohaldamiseks tuleb määratleda selle lisa 3. kategooria all loetletud lähteainete lubatud piirkogused ja nimetatud ainete kindlakstegemine neid sisaldavates segudes;

algmääruse artikli 5 lõike 2 kohaselt tuleb kindlaks teha riigid ja ained, eelkõige asjaomase riigiga kooskõlastatud tegevuse kaudu;

mõnel juhul, kui sihtriigiga pole algmääruse artikli 5a lõike 2 tähenduses ametlikku kokkulepet sõlmitud, tuleb eelkõige asjaomase riigiga kooskõlastatud tegevuse kaudu määrata 3. kategooria lähteainete ekspordinõuded;

kahtlusaluste sihtkohtade kindlakstegemisel tuleb aluseks võtta riigi seotus narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku valmistamisega või muud sellised tegurid, näiteks geograafiline lähedus riigile, kus selliseid narkootikume või aineid toodetakse;

komisjon kohustub sisse seadma sellised kontaktid mitme riigiga; seetõttu tuleks käesoleva määruse 2. ja 3. lisa loendeid järk-järgult täiendada sellisel määral, et nimetatud kontaktidel oleksid konkreetsed tulemused;

välja tuleb töötada ühekordse ekspordiloa näidis ja selle üksikasjalikud kasutuseeskirjad ning edaspidi kehtestada eeskirjad, et rakendada ühekordse üldloa süsteemi 2. ja 3. kategooria ainete eksportimisel;

ühendus peaks ellu viima ÜRO narkootikumide komisjoni (CND) poolt 1992. aasta aprillis vastuvõetud otsuse lülitada narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse vastase ÜRO konventsiooni lisa 1. tabelisse sellised ained nagu safrool, piperonaal ja isosafrool, viies need algmääruse lisa 2. kategooriast üle 1. kategooriasse — seetõttu tuleks algmääruse lisa selguse huvides asendada; otsus põhines asjaolul, et nimetatud ainete omadused on väga sarnased 1. tabelis ja kemikaalidega tegeleva töökonna (CATF) lõpparuande 1. kategoorias loetletud ainete omadustega, ning CND töös osalevad kõnesoleva töökonna liikmed on täielikult nõustunud selle otsusega kui erandabinõuga rahvusvahelises kaubanduses, millega ei looda pretsedenti, et CATF-i aruandes esitatud liigituses loetletud ained võiksid muul moel levida;

käesolevas määruses ettenähtud meetmed on kooskõlas narkootikumide lähteainete komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

3. kategooria all loetletud lähteainete registreerimisnõudest vabastamine

1. Algmääruse lisa 3. kategooria all loetletud lähteainete ekspordiga seotud ettevõtjad vabastatakse eespool nimetatud määruse

(1) EÜT L 357, 20.12.1990, lk 1.
(2) EÜT L 96, 10.4.1992, lk 1.

artikli 2a lõikes 2 sätestatud registreerimisnõudest, kui eelmise kalendriaasta (1. jaanuar — 31. detsember) eksporditud koguste kogumaht ei ole käesoleva määruse 1. lisas kindlaksmääratud kogusest suurem. Niipea kui neid koguseid jooksval kalendriaastal ületatakse, tuleb kohe järgida registreerimisnõuet.

2. Kui tegemist on segudega algmääruse artikli 1 lõike 2 punkti a esimese lause tähenduses, mis sisaldavad 3. kategooria all loetletud aineid, vabastatakse ettevõtjad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud registreerimisnõudest, juhul kui segudes sisalduva lähteaine kogus ei ole eelmisel kalendriaastal olnud käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kogusest suurem. Niipea kui neid koguseid jooksval kalendriaastal ületatakse, tuleb kohe järgida registreerimisnõuet.

3. Registri loomiseks peavad ettevõtjad, kes 1992. aastal on 3. kategooria aineid eksportinud 1. lisas kindlaksmääratud kogustest rohkem ja kes kavatsevad jätkata nimetatud ainete eksporti, registreerima end pädevate ametiasutuste juures ja edastama neile algmääruse artikli 2a lõikes 2 osutatud teabe 31. jaanuariks 1993.

Artikkel 2

2. kategooria ainete eksportimise erinõuded

Vastavalt algmääruse artikli 5 lõikele 2 kohaldatakse 2. kategooriasse kuuluvate ja käesoleva määruse 2. lisas loetletud lähteainete suhtes algmääruse artikli 4 sätteid *mutatis mutandis,* kui need on suunatud ettevõtjale, kelle asukoht on riigis, mis on loetletud eespool nimetatud lisas.

Artikkel 3

3. kategooria ainete eksportimise erinõuded

Ilma et see piiraks asjaomaste riikidega sõlmitud kokkulepete alusel täpsemate nõuete määratlemist, kohaldatakse 3. kategooria lähteainete eksportimisel algmääruse artikli 4 sätteid, kui need ained on vastavalt algmääruse artikli 5a lõikele 2 suunatud ettevõtjale, kelle asukoht on käesoleva määruse 3. lisas loetletud riigis, ning vastavalt eespool nimetatud artikli lõikele 3 ühekordset üldluba välja anda ei saa.

Artikkel 4

Ekspordiloa näidis

1. Algmääruse artiklis 4 osutatud ekspordiluba antakse välja vormis, mille näidis on esitatud käesoleva määruse 4. lisas. Seda kasutatakse vastavalt kehtestatud eeskirjadele. Vorm trükitakse ühes või mitmes ühenduse ametlikus keeles. Ekspordiluba antakse välja ühes nendest keeltest ja kooskõlas selle riigi seadustega, kuhu kaupu eksporditakse; kui luba kirjutatakse käsitsi, tuleb seda teha tindiga ja trükitähtedega.

2. Ekspordiloa plank on A4-formaadis. See trükitakse giljoššmustriga paberile, millel kõik mehhaanilised ja keemilised võltsingud on nähtavad.

3. Liikmesriigid võivad jätta endale õiguse trükkida ekspordiloa planke ise või lasta need trükkida enda poolt tunnustatud trükikodades. Viimasel juhul peab ekspordiloa plangil olema viide tunnustamise kohta. Peale selle peab ekspordiloal olema trükikoja nimi ja aadress või tähis, mille järgi on võimalik seda kindlaks määrata. Samuti on loal kas trükitud või käsitsikirjutatud seerianumber, mille järgi on võimalik seda tuvastada.

4. Luba antakse välja kolmes eksemplaris, mis nummerdatakse ühest kolmeni. Number 1 jääb loa väljaandnud ametiasutusele, number 2 käib kaubaga kaasas ja esitatakse tolliasutusele koos ekspordideklaratsiooniga ning seejärel selle tolliasutusele, mis paikneb lähteainete väljumise kohas ühenduse tolliterritooriumilt, ja number 3 jääb loa saanud ettevõtjale. Vajaduse korral võib teha lisaeksemplare.

Artikkel 5

Ühekordsed üldload

1. Iga algmääruse artikli 5 lõike 3 ja artikli 5a lõike 3 alusel ühekordset üldluba taotlev isik esitab pädevatele ametiasutustele eel kõige järgmise teabe:

a) üksikasjad oma kvalifikatsiooni ja erialase staaži kohta käesoleva määrusega hõlmatud valdkonnas ning juriidilise isiku puhul ka direktori või selle isiku nimi, vastav kvalifikatsioon ja erialane staaž, kes vastutab lähteainete eksportimise eest kooskõlas käesoleva määruse sätetega;

b) kokkuvõtlikud üksikasjad asjaomaste lähteainetega sooritatud eksporditehingute kohta taotluse esitamisele eelneva kaheteistkümne kuu jooksul, täpsustades iga aine puhul tehingute üldarvu ja nendesse riikidesse eksporditud koguseid, kuhu on nõutav ekspordiluba;

c) üksikasjad ettevaatusabinõude, eriti algmääruse artikliga 3 kooskõlas olevate meetmete kohta, mis loa taotleja on võtnud, et takistada lähteainete levikut narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseaduslikuks valmistamiseks.

2. Ilma et see piiraks tehniliste rakendusmeetmete kasutuselevõttu, peatatakse või tühistatakse lõikes 1 osutatud luba algmääruse artikli 5 lõike 3 ja artikli 5a lõike 3 kohaselt, või keeldutakse selle väljaandmisest, eelkõige juhul, kui:

a) on alust kahtlustada, et lõikega 1 ettenähtud kohustuse alusel antud teave pole õige;

b) on alust kahtlustada, et võetud ettevaatusabinõud pole piisavad tõkestamaks lähteainete levikut narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseaduslikuks valmistamiseks, või on alust arvata, et ettevõtja või juriidilise isiku puhul vastutav isik ei taga piisavaid kaitsemeetmeid kõnesoleva levikuohu vastu.

3. Hoolimata lõikes 1 osutatud loa olemasolust võivad pädevad ametiasutused vastavalt algmääruse artikli 6 lõikele 2 keelata nimetatud loa alusel sooritatavad ühekordsed eksporditehingud.

4. Ilma et see piiraks algmääruse artikliga 2 ettenähtud kohustuste täitmist, täidab lõikes 1 osutatud loa valdaja järgmisi kohustusi:

a) lisab kõikidesse asjakohastesse tolli ekspordideklaratsioonidesse oma loa numbri;

b) teeb kande algmääruse artikli 2 lõikes 3 osutatud registritesse hiljemalt siis, kui kaubasaadetis saadetakse tarnija valdusest eksporti;

c) kui ekspordiloa väljaandmiseks on vaja, et sihtriik väljastaks enne impordiloa, sisaldab sissekanne sihtriigi väljaantud impordiloa numbri (kui see on olemas), väljaandmise koha ja kuupäeva; nimetatud loa koopiat säilitatakse vastavalt algmääruse artikli 2 lõikele 4;

d) tagab, et transportimise ajal on kaubasaadetisega kogu aeg kaasas lõikes 1 osutatud loa koopia, mis esitatakse ühenduse tolliterritooriumilt väljumise kohas asuvale tolliasutusele, kes säilitab seda vähemalt kolm aastat alates selle kalendriaasta lõpust, millal kaupa eksporditi;

e) esitab iga kvartali lõpul kokkuvõtliku teabe loa alusel sooritatud eksporditehingute kohta. Teabe sisu, mille määrab üksikasjalikult kindlaks kõnesoleva liikmesriigi pädev ametiasutus, sisaldab teavet vähemalt tehingute arvu, ainete, koguste ja kaasatud sihtriikide kohta. Kui sellist teavet ei esitata, võib loa peatada või tühistada;

f) informeerib loa väljaandnud asutust kõikidest muutustest lõike 1 kohaselt antud teabes või kõnesoleva ametiasutuse poolt nõutavas muus teabes.

5. Lõikes 1 osutatud ühekordse üldloa plank peab vastama 5. lisas esitatud kirjeldusele.

Artikkel 6

Lähteained

Algmääruse lisa asendatakse järgmisega:

"LISA

Aine	Nimetus ühenduse koondnomenklatuuris (Combined Nomenclature — CN), kui see on erinev	CN-kood
1. KATEGOORIA		
efedriin		2939 40 10
ergometriin		2939 60 10
ergotamiin		2939 60 30
lüsergiinhape		2939 60 50
1-fenüül-2-propanoon	Fenüülatsetoon	2914 30 10
pseudoefedriin		2939 40 30
N-atsetüülantraniilhape	2-atseetamidobensoehape	2924 29 50
3,4-metüleendioksüfenüül-2-propanoon		2932 90 77
isosafrool (cis + trans)		2932 90 73
piperonaal		2932 90 75
safrool		2932 90 71
Olemasolu korral ka käesoleva kategooria all loetletud ainete soolad.		
2. KATEGOORIA		
äädikhappe anhüdriid		2915 24 00
antraniilhape		*ex* 2922 49 90
fenüüläädikhape		2916 33 00
piperidiin		2933 39 30
Olemasolu korral ka käesoleva kategooria all loetletud ainete soolad.		
3. KATEGOORIA		
atsetoon		2914 11 00
etüüleeter	dietüüleeter	2909 11 00
metüületüülketoon (MEK)	butanoon	2914 12 00
tolueen		2902 30 10/90
kaaliumpermanganaat		2841 60 10
väävelhape		2807 00 10
soolhape	vesinikkloriid	2806 10 00
Olemasolu korral ka käesoleva kategooria all loetletud ainete soolad, välja arvatud väävelhappe ja soolhappe soolad."		

Artikkel 7

Käesolev määrus jõustub 1. jaanuaril 1993.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 21. detsember 1992

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Christiane SCRIVENER

LISA

Aine	*Kogus*
Atsetoon	50 kg
Etüüleeter	20 kg
Metüületüülketoon	50 kg
Tolueen	50 kg
Kaaliumpermanganaat	5 kg
Väävelhape	100 kg
Soolhape	100 kg

II LISA

Aine	*Sihtkoht*
Äädikhappe anhüdriid	Colombia Guatemala Iraan Liibanon Myanmar (Birma) Singapur Türgi

III LISA

Aine	*Sihtkoht*
Metüületüülketoon (MEK) Tolueen Kaaliumpermanganaat Väävelhape (1)	Argentina Boliivia Brasiilia Colombia Ecuador Guatemala Peruu
Atsetoon Etüüleeter Soolhape (1)	Argentina Boliivia Brasiilia Colombia Ecuador Guatemala Liibanon Iraan Myanmar (Birma) Peruu Singapur Türgi

(1) Siia kuuluvad olemasolu korral nende ainete soolad, välja arvatud väävelhappe ja soolhappe soolad.

IV LISA

MÄÄRUSE (EMÜ) nr 3677/90 LISAS LOETLETUD AINETE ÜHEKORDNE EKSPORDILUBA

EUROOPA ÜHENDUS

Ekspordikontrolli alla kuuluvad kaubad **EKSPORDILUBA**

(Narkootikumide lähteained – määrus (EMÜ) nr 3677/90)

LOA VÄLJAANDVALE AMETIASUTUSELE

1. Eksportija (nimi ja aadress)

2. LUBA

Number: .....

Välja antud (kuupäev): ..... (koht): .....

3. Eeldatav lähetuskuupäev

4. Sihtriiki importija (nimi ja aadress)

5. Väljastav ametiasutus (nimi ja aadress)

6. Muud ettevõtjad (nimi ja aadress)

7. Tolliasutus, kellele ekspordideklaratsioon esitatakse (nimi ja aadress)

8. Lõplik kaubasaaja (nimi ja aadress)

9. EÜst väljumise koht

10. Sisenemise koht riiki, kuhu kaubad imporditakse

11. Transpordi liik

12. Veose teekond

13a. Eksporditava aine täielik nimi

14a. CN-kood

15a. Netokaal

16a. % segust

17a. Arve number

13b. Eksporditava aine täielik nimi

14b. CN-kood

15b. Netokaal

16b. % segust

17b. Arve number

18. Loataotleja deklaratsioon (vt märkus 10)

Nimi: .....

Loataotleja esindaja nimi: .....

Allkiri: ..... *Kuupäev:* .....

20. (Täidab tolliasutus, kellele ekspordideklaratsioon esitatakse)

Tolli ekspordideklaratsiooni number

.....

Pitser

19. (Täidab loa väljastav ametiasutus)

Vajalikud veel lahtri 17 andmed JAH ☐ EI ☐

Vajalikud veel lahtrite 9, 10, 11 ja 12 andmed JAH ☐ EI ☐

Allkiri: .....

Ametikoht: .....

Kuupäev: .....

Pitser

21. EÜst VÄLJUMISE KINNITUS
(Täidab tolliametnik EÜst väljumise kohas)

Väljumiskuupäev: .....

Ametniku allkiri: .....

Ametikoht: .....

Kuupäev: .....

Pitser

EUROOPA ÜHENDUS

Ekspordikontrolli alla kuuluvad kaubad **EKSPORDILUBA**

(Narkootikumide lähteained– määrus (EMÜ) nr 3677/90)

KAUBAGA KAASAS 2

1. Eksportija (nimi ja aadress)

2. LUBA

Number: .....

Välja antud (kuupäev): ..... (koht): .....

3. Eeldatav lähetuskuupäev

4. Sihtriiki importija (nimi ja aadress)

5. Väljastav ametiasutus (nimi ja aadress)

6. Muud ettevõtjad (nimi ja aadress)

7. Tolliasutus, kellele ekspordideklaratsioon esitatakse (nimi ja aadress)

8. Lõplik kaubasaaja (nimi ja aadress)

9. EÜst väljumise koht

10. Sisenemise koht riiki, kuhu kaubad imporditakse

11. Transpordi liik

12. Veose teekond

2

13a. Eksporditava aine täielik nimi

14a. CN-kood

15a. Netokaal

16a. % segust

17a. Arve number

13b. Eksporditava aine täielik nimi

14b. CN-kood

15b. Netokaal

16b. % segust

17b. Arve number

18. Loataotleja deklaratsioon (vt märkus 10)

Nimi: .....

Loataotleja esindaja nimi: .....

Allkiri: ..... *Kuupäev:* .....

20. (Täidab tolliasutus, kellele ekspordideklaratsioon esitatakse)

Tolli ekspordideklaratsiooni number .....

Pitser

19. (Täidab loa väljastav ametiasutus)

Vajalikud veel lahtri 17 andmed JAH ☐ EI ☐

Vajalikud veel lahtrite 9, 10, 11 ja 12 andmed JAH ☐ EI ☐

Allkiri: .....

Ametikoht: .....

Kuupäev: .....

Pitser

21. EÜst VÄLJUMISE KINNITUS
(Täidab tolliametnik EÜst väljumise kohas)

Väljumiskuupäev: .....

Ametniku allkiri: .....

Ametikoht: .....

Kuupäev: .....

Pitser

EUROOPA ÜHENDUS

Ekspordikontrolli alla kuuluvad kaubad **EKSPORDILUBA**

(Narkootikumide lähteained – määrus (EMÜ) nr 3677/90)

EKSPORTIJALE

3

1. Eksportija (nimi ja aadress)

2. LUBA

Number: .....

Välja antud (kuupäev): ..... (koht): .....

3. Eeldatav lähetuskuupäev

4. Sihtriiki importija (nimi ja aadress)

5. Väljastav ametiasutus (nimi ja aadress)

6. Muud ettevõtjad (nimi ja aadress)

7. Tolliasutus, kellele ekspordideklaratsioon esitatakse (nimi ja aadress)

8. Lõplik kaubasaaja (nimi ja aadress)

9. EÜst väljumise koht

10. Sisenemise koht riiki, kuhu kaubad imporditakse

11. Transpordi liik

12. Veose teekond

3

13a. Eksporditava aine täielik nimi

14a. CN-kood

15a. Netokaal

16a. % segust

17a. Arve number

13b. Eksporditava aine täielik nimi

14b. CN-kood

15b. Netokaal

16b. % segust

17b. Arve number

18. Loataotleja deklaratsioon (vt märkus 10)

Nimi: .....

Loataotleja esindaja nimi .....

Allkiri: ..... *Kuupäev:* .....

20. (Täidab tolliasutus, kellele ekspordideklaratsioon esitatakse)

kspordideklaratsiooni number

.....

Pitser

19. (Täidab loa väljastav ametiasutus)

Vajalikud veel lahtri 17 andmed JAH ☐ EI ☐

Vajalikud veel lahtrite 9, 10, 11 ja 12 andmed JAH ☐ EI ☐

Allkiri: .....

Ametikoht: .....

Kuupäev: .....

Pitser

21. EÜst VÄLJUMISE KINNITUS
(Täidab tolliametnik EÜst väljumise kohas)

Väljumiskuupäev: .....

Ametniku allkiri: .....

Ametikoht: .....

Kuupäev: .....

Pitser

MÄRKUSED

1. Lahtrid 1, 3, 4 ja 6-18 täidab loa taotleja taotluse esitamise ajal; lahtrites 9–12 ning 17 nõutud andmed võib esitada ka hiljem, juhul kui taotluse esitamise ajal vastav teave puudub. Sel juhul lisatakse lahtri 17 andmed hiljemalt ekspordideklaratsiooni esitamisel ning täiendav teave lahtritesse 9–12 tuleb tollile esitada ühenduse territooriumilt väljumise kohas hiljemalt enne kaupade tegelikku lahkumist.

2. Lahtrid 1, 4, 6 ja 8: kirjutage täielikud nimed ja aadressid ning kaubamärgid.

3. Lahter 6: kirjutage kõikide eksporditehingus osalevate muude ettevõtjate nagu transportijate, vahendajate, tollimaaklerite täisnimed ja aadressid.

4. Lahter 8: kirjutage isiku või äriühingu täielik nimi ja aadress, kellele sihtriigis kaubad tarnitakse (ei pruugi olla lõppkasutaja).

5. Lahtrid 9 ja 10: vajaduse korral kirjutage sadama, lennuvälja või piiripunkti nimetus.

6. Lahter 11: täpsustage kasutatav transpordiliik (nt veoauto, laev, lennuk, rong jne).

7. Lahter 12: märkige veose teekond võimalikult täpselt.

8. Lahtrid 13 ja 14: kirjutage nii aine nimi kui ka selle CN-kood vastavalt algmääruse lisas sätestatule.

9. Lahtrid 13a, b: kirjeldage täpselt pakendeid ja aineid (nt kaks 5-liitrist tünni). Segu puhul märkige selle kaubanimetus ja andmed koguse kohta.

10. Lahter 18:

— Märkige trükitähtedega loataotleja nimi või tema poolt volitatud esindaja nimi, kes taotlusele alla kirjutab.

— Vastavalt asjaomase liikmesriigi poolt ettenähtud vorminõuetele näitab loataotleja või tema volitatud esindaja allkiri, et kõnesolev isik kinnitab kõikide taotluses esitatud andmete täpsust ja õigsust. Ilma et see piiraks võimalike karistussätete kohaldamist, käsitletakse nimetatud deklaratsiooni vastavalt liikmesriikides kehtivatele sätetele kui tagatist järgmiste asjaolude suhtes:

  — deklaratsiooni andmete õigsus,

  — lisatud dokumentide autentsus ja

  — kõikide kohustuste täitmine, mis seonduvad määruse (EMÜ) nr 3677/90 (viimati muudetud määrusega (EMÜ) nr 900/92) lisas loetletud lähteainete ekspordiga.

— Kui luba antakse välja arvutisüsteemi kasutades, ei pruugi käesolevas lahtris taotleja allkirja olla, kui see on taotluses juba olemas.

V LISA

Ühekordne üldluba määruse (EMÜ) nr 3677/90 lisas 2. ja 3. kategooria all loetletud lähteainete eksportimiseks

1. Ühekordse üldloa plank on IV lisas osutatud plangiga ühesugune.

2. Diagonaalis üle lehe on trükitud järgmine tekst:

   Licencia genérica individual

   Åben individuel eksporttilladelse

   Offene Einzelgenehmigung

   Ανοικτή κατά περίπτωση άδεια εξαγωγής

   Open individual export authorization

   Autorisation générale individuelle

   Autorizzazione singola aperta all'esportazione

   Individuele open vergunning

   Autorização geral individual.

3. Täidetakse ainult lahtrid 1, 2, 5, 13 ja 19. Lahtris 13 loetletakse lähteained ja sihtriigid, mille kohta luba välja antakse.